

QAZAQSTAN RESPÝBLIKASYNYŇ BILIM JÁNE ҒYLYM MINISTRIGI
Ó. SULTANҒAZIN ATYNDAǴY
QOSTANAI MEMLEKETTİK PEDAGOGIKALYQ ÝNIVERSITETI

**«Sultangazin oqylary» I-shi Halyqaralyq
ǵylymi-praktikalyq konferensiasynyŇ
MATERIALDARY**

17-18 мамыр 2019

**МАТЕРИАЛЫ
I-ой Международной научно-практической
конференции «Султангазинские чтения»**

17-18 мая 2019

**MATERIALS
of the Ist International scientific and practical
conference «Sultangazin readings»**

May 17-18, 2019

Qostanai, 2019

ӘОЖ 378 (094)
КБЖ 74.58
С 89

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ

Бас редактор

Әбіл Еркін Аманжолұлы
тарих ғылымдарының докторы, профессор

Бас редактордың орынбасарлары:

Медетов Нурлан Амирович
физика-математика ғылымдарының докторы
Ташетов Аманжол Аскарович
PhD докторы

Редакциялық алқа мүшелері:

Утегенова Бибикуль Мазановна
педагогикалық ғылымдар кандидаты, доцент
Евдокимова Ольга Николаевна
педагогикалық ғылымдар кандидаты
Балгабаева Гаухар Зкрияновна
тарих ғылымдарының кандидаты, доцент
Жумабаев Канат Аканович
кандидат экономических наук
Бобренко Марина Александровна
Сатбаева Муснай Тулегеновна
Жиенбаева Аида Аманжолқызы

С 89 «Сұлтанғазин оқулары» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары. = Материалы международной научно-практической конференции «Султангазинские чтения». = Materials of the international scientific and practical conference on «Sultangazin readings». – Қостанай, 2019.

ISBN 978-601-7934-72-9

«Сұлтанғазин оқулары» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары жинағында білім беру жүйесін дамыту мен кадрларды даярлаудың ғылыми әлеуетін арттыру, қоғамды дамытудың маңызды мәселелері және «Мәңгілік Ел» бағдарламасының негізгі принциптерін жүзеге асыру жайында зерттеулер жарық көрді.

В материалах международной научно-практической конференции «Султангазинские чтения» опубликованы исследования актуальных вопросов развития системы образования и научного потенциала подготовки кадров, общества и реализации основных принципов программы «Мәңгілік ел».

The materials of the international scientific-practical conference «Sultangazin Readings» are devoted to studies of topical issues of the development of the education system and the scientific potential of personnel training, society and the implementation of the basic principles of the program «Мәңгілік ел»

ӘОЖ 378 (094)
КБЖ 74.58

Ө. Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің
Ғылыми кеңесінің шешімімен баспаға ұсынылған

Жинақта ұсынылған мақалалардың мазмұны үшін жеке автор(лар) жауапты

ISBN 978-601-7934-72-9

© Ө. Сұлтанғазин атындағы Қостанай
мемлекеттік педагогикалық университеті, 2019

ствованы мышление и память. Умственные операции направлены на опознание и понимание предъявленного материала. Продуктом интеллектуальной игры в процессе изучения декоративно-прикладного искусства есть: выбор объекта (например, необходимость найти недостающие элементы орнамента); классификация объектов (например, классифицировать орнаменты); отношения (например, установить связь между орнаментами и регионами); трансформации (например, изменить эскиз орнамента из учета смены назначения изделия).

Дальнейший поиск организационно-педагогических условий формирования исследуемой проблемы; разработка информационного, содержательно-методического обеспечения формирования художественно-эстетической компетенции на занятиях по декоративно-прикладному искусству; уточнение критериев и показателей формирования художественно-эстетической компетенции и разработка достоверных и доступных методик определения уровня сформированной художественно-эстетической компетенции студентов.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ:

1. Клыкова Л.А. Развитие художественно-эстетической компетенции студентов хореографических специальностей. – Челябинск, 2009. – 212 с.
2. Афанасьева О.Ю. Управление коммуникативным образованием студентов вузов: педагогическое сопровождение. – М.: Изд-во МГОУ, 2007. – 324 с.
3. Гильман Р.А. Теория и практика развития творческой активности личности студента в системе высшего художественно-педагогического образования. – Магнитогорск, 2001. – 378 с.
4. Коломиец С.М. Творческие компетенции студентов социально-экономических специальностей. – М.: Изд-во «Перо», 2010. – 181 с.
5. Мандель Б.Р. Интеллектуальная игра: на перекрестке научных дисциплин // Педагогика, 20067 – 23с.
6. Никитина Е.Ю., Афанасьева О.Ю. Педагогическое управление коммуникативным образованием студентов вузов: перспективные подходы: монография. М.: МАНПО, 2006. – 154 с.
7. Воронов Н.В. Дизайн: русская версия. – Тюмень: 2003. – 19с.

ЖОҒАРЫ БІЛІМ БЕРУДЕ АҚПАРАТТЫҚ КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ РОЛІ

Role of information communication technologies in higher education

З.С. Ерсұлтанова
Z.S. Yersultanova

Ө. Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті,
Қостанай, Қазақстан, ersul_67@mail.ru

Аннотация

Мақалада автор жоғары білім беруде әртүрлі мамандықта ақпараттық коммуникациялық технологияларды үйрету әдістемесіне тоқталады. Білім беру программаларында пәннің ары қарай жалғасы болу екеніне назар аударады. Автор интерактивті тақтаның мүмкіндіктері және интерактивті тақта арқылы он-лайн оқыту жолдарын баяндайды.

Abstract

In the article the author emphasizes the methodology of teaching ICT in various specialties in higher education. He focuses on teaching disciplines in educational programs. Autor talked about interactive whiteboard features and as on-line tutorials are provided through an interactive whiteboard.

Кілт сөздер: АКТ, интерактивті тақта, сенсорлық құрылғы, интернет, флипчарт
Key words: ICT, interactive whiteboard, touch device, internet, flipchart

Біріккен ұлттар ұйымының шешімімен «XXI ғасыр – ақпараттандыру ғасыры» деп аталады. Қазақстан Республикасында ғылыми – техникалық прогрестің негізгі белгісі – қоғамды ақпараттандыру болатын жаңа кезеңіне енді.

Заманымызға сай қазіргі қоғамды ақпараттандыруда педагогтардың біліктілігін ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдану саласы бойынша көтеру негізгі міндеттерінің біріне айналды.

Қазақстан Республикасының Білім туралы заңында: «Білім беру жүйесінің басты міндеттерінің бірі – білім беру бағдарламаларын меңгеру үшін жағдайлар жасау керек» – деп көрсетілген [1].

Қазіргі заман мұғалімінен тек өз пәнінің терең білгір болуы емес, тарихи танымдық, педагогикалық психологиялық сауаттылық, саяси экономикалық білімділік және ақпараттық сауаттылық талап етілуде. Ол заман талабына сай білім беруде жаңалыққа жаны құмар, шығармашылықпен жұмыс жасап, оқу мен тәрбие ісіне еніп, оқытудың жаңа технологиясын шебер меңгерген жан болғанда ғана білігі мен білімі жоғары жетекші тұлға ретінде ұлағатты саналады. Ғылым мен техниканың даму қарқыны оқу-ағарту саласының оқыту үрдісінде жаңа технологиялық әдістер мен қондырғыларды кең көлемде қолдануды талап етеді. Білім беру саласында электрондық байланыс жүйелерінде ақпарат алмасу интернет, электрондық пошта, теле-конференция, видео-конференция, телекоммуникациялық жүйелер арқылы іске асырылуда.

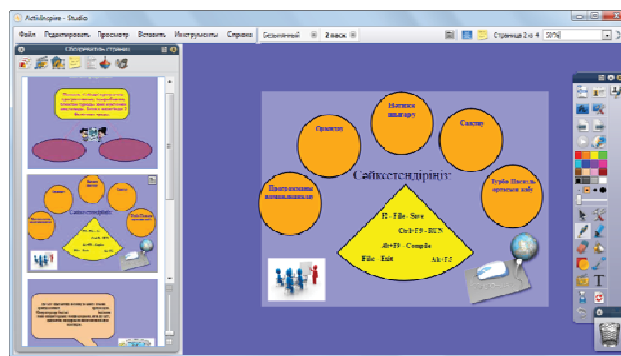
Педагогикалық білім алушы студенттер АҚТ-ны алғашқы 1 немесе 2 курстарында оқиды. Ол кез-келген мамандық үшін бір семестр көлемінде оқытылатын 3 кредиттік пән болып табылады. Ал студенттер 3-курстың екінші жартысында мектепке педагогикалық практикаға үш аптаға барғанда бір жыл бұрын оқып-үйренгендері ұмытылып қалады, сонда олардың алғашқы курстарда алған білімдері тек реферат жазу мен презентация құрумен шектелді деуге болады. Сондықтан, студенттерді осы ақпараттық технологияларды үйрету үшін әр семестрге бір пәннен АҚТ сабақтарын енгізіп, оқудың әр курсына, әр семестр сайын жалғастырып отыру керек. Осылай оларды арнайы программаларды қолдану дағдылары қалыптасқанша үйрету керек.

Жалпы оқыту кафедраларында әртүрлі мамандардың негізгі білім беру мамандарымен бірлесіп жұмыс жаса, болашақ мамандарды дайындау және белгілі бір бағытта дайындауға орынды шешім болар еді. Сол мамандықтың білімдер ресурсы оны болашақта ақпараттық-коммуникациялық біліктілігі жоғары, құзыретті маман ретінде қалыптасуына зор ықпалын тизгіері сөзсіз. Ал оқытушы үшін бір бағытта жұмыс істеуі қалыптасып, ғылыми, әдістемелік жұмыстарға жалғасқан пайдалы да мағыналы нәтижелер берер еді.

Білім беруді ақпараттандыру барысында дидактикалық және оқыту құралы болып компьютер саналады. Сондықтан, кез-келген білім беру саласында мультимедиялық электрондық оқыту құралдары барлық пәндерді оқытуға пайдаланады. Бұл бағытта ақпараттық технологияны оқыту үрдісіне екпінді түрде енгізу бағытында және қолданылатын жаңа құралдардың бірі – бағдарламалы-техникалық кешен болып саналатын «Активті экран» болып табылады [2].

Білім беру саласында қолданылатын технологиялар жетіп артады. Білім беру саласында ең мағызды компьютерлік программа бұл интерактивті тақтанының жұмысына арналған Active Inspire программасы. Аталған программаның мектепте оқытылатын кез-келген пәндері бойынша құралдар жиынтығы бары анық. Мысалы математика, физика, химия пәндері үшін барлық математикалық амалдар жиынтығы, биология пәні үшін дидактикалық құралдар жиынтығы, географияны оқытуға арналған әртүрлі карталар жиынтығы топтасырылған.

Сонымен қатар, мұғалім өз сабақтарын қызықты, әрі нәтижелі өткізу үшін әртүрлі флипчарттар дайындап, оқушылардың білімдерін тексеруге арналған интерактивті дидактикалық материалдар, тест тапсырмаларын әзірлеуге, басқа да мультимедиялық тапсырмалар әзірлеуге мол мүмкіндіктері болады (Сурет 1).

Сурет 1 – Интерактивті тақтамен жұмыс

Интерактивті құралдарды сабақта қолдану оқушылардың сабаққа қызығушылықтарын, белсенділіктерін, дайындықтарын арттыра түседі.

Қазіргі нарықтық қоғамда интерактивті тақталардың ондаған түрлері бар (ActivBoard, WhiteBoard т.б.). Және олардың әрқайсысының өз бағдарламалық қамсыздандыруы, соған байланысты әр тақтаның ұсынатын өз құралдары болады.

Сонымен қатар заманауи оқыту құралдар қатарын бүгін онлайн оқытуға арналған интерактивті тақта толықтырып отыр. Бұл мүмкіндік Республикамыздың мектептерін интернетпен қамтудың арқасында мүмкін болды. Интерактивті тақта – бұл байланыстырылған компьютер, бейнені тақтада проектор арқылы көрсететін, сенсорлық экран. Тақта бетіне қол жүргізіп, компьютермен жұмысты бастауға болады. Интерактивті тақтаға арналған арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету мәтіндермен, объектілермен, аудио және видеоматериалдармен, Интернет-қорлармен жұмыс жасауға мүмкіндік береді, ашық құжат үстіне қолмен жазуға және ақпарат сақтауға болады [4].

Интерактивті тақтаға арнайы электронды қаламмен (қаламұшпен) немесе саусақтармен жазу керек. Баяндамашы арнайы байрақша арқылы экрандағы бейнемен жұмыс жасайды: белгілейді, астын сызып, маңызды жерлерін көрсетіп, сызбаларды салып немесе оларды түзеп, мәтінге түзетулер енгізеді. Сенсорлық құрылғы қол тиген кезде оны «сезеді» және жазу кезінде қозғалысты бейнелейтін лайықты электронды сигналға таратады. Тақта түрлі түсті үш байрақшасы бар қағаз бергімен және өшіргішпен жабдықталған. Баяндаушы алдын ала өзіне керекті байрақша түсін белгілеп қойса, сонда ИТ лезде қағаз бергіден, мысалы, жасыл түсті байрақша немесе өшіргіш алынғанын білдіреді.

Оқу үрдісіне интерактивті оқытуды енгізу білім алуда өз қажеттігі бар жаңа ұрпақ оқушыларының шығуына себеп болады, жаңа ой өрісі ептілігі, білім алуда жаңа мәдениет қалыптасады. Мұғалімге оқу үрдісінде көбінесе тьютор ролі беріледі (Сурет 2).

Сурет 2 – Онлайн интерактивті тақтамен жұмыс

Интерактивті оқытуда мұғалім мен оқушының жұмысы – ынтымақтастықта, яғни бірлесіп пайда болған қиыншылықтарды жеңіп шығуға, ой алмастыруға, алған білімдеріне сүйене отырып талқылауға мүмкіндік береді. Оқушыға түрлі табиғи, физикалық процестерді модельдеу, түрлі жағдайдағы құбылыстарды, олардың қасиеттерін сипаттайтын шамаларын өзгерте отырып меңгеру мүмкіндігі беріледі. Білімнің интерактивті электронды негізімен оқу, іздеу-танымдық іс-әрекеті маңызды мектептік, пәндік зерттеулерінің элементтеріне ие болады [5].

Тақтада слайд, видео көруге, белгілер қоюға болады, қарапайым тақта сияқты сурет салуға, түрлі сызбалар сызуға болады, нақты уақытта экранда үлкейтіп көрсетілген бейнеге белгілер қоюға, кез-келген өзгерістерді енгізіп және оларды келешекте өңдеу үшін компьютерлік файл түрінде сақтауға, басып шығарғыштан шығаруға, факс немесе электронда пошта арқылы жіберуге болады.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

1. Н.Ә. Назарбаев «Жаңа әлемдегі жаңа Қазақстан» (Ел президентінің халыққа жолдауы), 2007 жыл.
2. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. – М., 2000.
3. Каримова Я.Г. Инновационные методы преподавания с использованием интерактивной доски и флипчартов как средств мотивации учащихся // Творческая педагогика. – 2011. – №3. – С. 94-99.
4. Сайт сообщества учителей пользователей интерактивной доски [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.prometheanplanet.ru/>.
5. Библиотека методических материалов для учителя [Электронный ресурс]. Режим доступа: https://www.metod-kopilka.ru/oytu_men_ouday_aparatty_kommunikaciyaly_tehnologiyalardy_oldanu-4563.htm

РАЗВИТИЕ ЛОГИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ КАК ОСНОВА ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА

Development of logical thinking in the lessons of mathematics as a basis for improving the quality of the educational process

Ш.Е. Жандауова¹, А.В. Байтасова²
Sh.E. Zhandauova¹, A.V. Baytasova²

¹²Костанайский государственный педагогический университет имени У.Султангазина,
Костанай, Казахстан, sholpan-84@mail.ru

Аннотация

Развитие логического мышления младших школьников – важная составная часть педагогического процесса. Помочь учащимся в полной мере проявить свои способности, развить инициативу, самостоятельность, творческий потенциал – одна из основных задач современной школы.

Abstract

The development of logical thinking of younger students is an important part of the pedagogical process. To help students to fully demonstrate their abilities, to develop initiative, independence, and creative potential is one of the main tasks of the modern school.

Ключевые слова: умственное воспитание, логика, мышление, полноценное развитие.
Key words: mental education, logic, thinking, full development.

В современном мире образование выполняет очень важную роль в определении социального статуса личности, в развитии и воспроизводстве социальной структуры общества, в поддержании социального статуса, порядка и стабильности, осуществлении социального контроля.

Президент РК Нурсултан Назарбаев в своем выступлении «Стратегия вхождения Казахстана в число 50-ти конкурентоспособных стран мира» определил одним из наиболее главных направлений дальнейшую модернизацию социальной сферы, развитие системы современного образования и подготовку высококвалифицированных кадров. По его мнению, за последние годы в республике произошли заметные изменения [1].

МАЗМҰНЫ СОДЕРЖАНИЕ CONTENT

Ө. Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің ректоры, тарих ғылымдарының докторы, профессор Е.А. Әбілдің құттықтау сөзі.....	3
Приветственное слово ректора Костанайского государственного педагогического университета имени У. Султангазина, доктора исторических наук, профессора Е.А. Әбіл.....	5
Greeting speech of the Rector of Kostanay state pedagogical university named after O Sultangazin, doctor of historical sciences, professor E.A. Abil.....	6

1 СЕКЦИЯ

БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІН ДАМУДАҒЫ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕР АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ CURRENT ISSUES OF THE EDUCATION SYSTEM DEVELOPMENT

<i>Абдулина Г.Б.</i> Развитие учебной самостоятельности будущих техников-программистов на основе интерактивных средств изучения дисциплин профессионального цикла.....	8
<i>Абдыкаликова К.А., Қанезова А.М., Жунаева М.Н.</i> Органикалық заттардың құрылысын анықтауда физика-химиялық әдістерді қолдануға негізделген есептер.....	10
<i>Айгужина Г.З., Омаров А.Р., Темирғалиева С.Е.</i> Роль адаптивной физической культуры в социализации инвалидов и лиц, с отклонениями в состоянии здоровья.....	13
<i>Айтбенова А.А.</i> ICT сабағында CLIL әдісін қолданып тілдік күзiреттiлiктi қалыптастыру.....	16
<i>Алипбаева Г.А., Кабиева А.Н.</i> Психикалық дамуы тежелген кiшi мектеп жасындағы оқушылардың қоршаған орта сабақтарында оқуға деген ынталарын қалыптастыру бойынша түзету жұмысы.....	20
<i>Ахметбекова З.Д.</i> Влияние интернета на развитие толерантности у студенческой молодежи.....	24
<i>Ахметова Э.Б., Баймаганбетова К.Т.</i> География сабақтарында проблемалық оқыту әдістерін қолдану.....	27
<i>Балаканова А.Е.</i> Технология CLIL в преподавании общеобразовательных дисциплин.....	31
<i>Балжанова А.М.</i> Языковое образование в контексте современных образовательных тенденций в Казахстане.....	33
<i>Бекетова А.С., Гринь Л.В.</i> Современные инновации в системе образования.....	37
<i>Бектурганова Р.Ч., Кетебаева К.К.</i> Из опыта работы Костанайского колледжа Зерек по подготовке будущих учителей к исследовательской деятельности на основе информационно-коммуникационных технологий.....	40
<i>Бикенова Г.С., Садақбаева А.А.</i> Төменгі сынып оқушыларын шетел тілінде сөйлеуге үйретуде компьютерлік ойынның тиімділігі.....	44
<i>Брагин Е.А.</i> Изучение миграционных маршрутов и мест зимовок хищных птиц Костанайской области.....	46
<i>Волкова Н.А.</i> Формирование художественно-эстетической компетенции студентов-дизайнеров посредством декоративно-прикладного искусства.....	51
<i>Ерсултанова З.С.</i> Жоғары білім беруде ақпараттық коммуникациялық технологиялардың ролі.....	54
<i>Жандауова Ш.Е., Байтасова А.В.</i> Развитие логического мышления на уроках математики как основа повышения качества образовательного процесса.....	57